

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 25 K Félévre . . . 150 K
 Negyedévre . . . 75 K Egész évre . . . 300 K
EGYES PÉLDANY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlössy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Közgyűlés előtt

Debrecen város törvényhatósági bizottsága közgyűlést tart újból és a város közönsége szem- és fültanuja lehet ismét annak a terméketlen szószátyárkodásnak, mellyel ezt a szerencsétlen várost Márk Endre és páholytársasága agyonnyomorítja. A közgyűlés tárgysorozatában egyetlen egészséges gondolat, egyetlen életerős cselekedet nincsen tárgyalásra szánva s nem egyéb az egész közgyűlés, mint a bölcs és mindenható városi tanácsnak pontokba foglalt öndicsérete. Hogy a tanács így-meg-úgy határozott ennek, vagy annak a nyugdíjügyében, hogy a városi házak eladásánál ezt, vagy amazt kerítelte sorba, hogy a laposdülő parcellázása ilyen, meg amolyan közérdek s ugyan bírálja meg a páholytestvérek plénuma, lehetne-e jobbat és okosabbat javasolni? Óh, de-hogy is lehetne! Hisz a nagy Nyugdíjas a Haladás-páholy kötényese volt, a kiszemelt házra a főrabbi unokájának van szüksége s a laposdülő parcellázásánál jóra való keresztyént kell a bérletből ki-urni. Hogy is lehetne! Áll is már a Rombach-imák folytán fölgögyült püspök-testvér szólásra készen és szeretettől hevülő dörgő hangon mondja el a páholy ez alkalomra szánt ódáját. Valóságos ós-római cirkusz! Endre meg Gyurka bátyámék másod-gyermekkori „kinn a bárány, benn a farkas” játéka. Amolyan mucsai csendélet a község házában...

Beszélhet aztán az ellenzék, a páholyba nem tartozó keresztyén magyarok kisdud csapata amennyi tetszik, vagy amennyi jól esik neki, pusztában hangzik el a szava. Összemosolyognak, jól megértik, jól megvédik egymást ők s a legrosszabb esetben szavazást provokálva nevetik ki a város jelene és jövője fölött aggódó keresztyén bizottsági tagokat. Elszomorító, kétségbeejtő látvány Debrecen város mai közgyűlése!

Amikor a rettenetes helyzetből kivezető utnak száz és száz alaposan kidolgozott, kidolgozott tervével kellene a közgyűlést a tanácsnak foglalkoztatnia, egyetlen egy pont sincs a tárgysorozatban, mely túlhaladná a mindennapi élet sablonos határait. Semmi nyoma sincs annak, hogy a tanácsbéli urak gondolkodnak, törik a fejüket azon, hogy mi módon, milyen üdvös és hasznos ujjátásokkal tudnak a várost a teljes és tökéletes lerongyolódástól megmenteni. Igazán belefutnak a maguk tehetetlenségébe és vétkes könnyelműségébe. S a város közönsége tétlenül kénytelen nézni a jól összeválogatott szabadkőmives társaság izléstelen és embertelen játékát, mert nem tud segíteni magán, nem tud

könnyíteni sorsán, nem tud utilaput kötni a belopózott páholytestvérek talpára. Nem tud azért, mert a törvényhatóságok újjalakításáról szóló törvényjavaslat még mindig nem került a nemzetgyűlés elé. Addig pedig ez a magisztrátus, melynek vezetője elég vakmerő á la Löw Immanuel „fehér bolsevizmus”-nak nevezni a keresztyén irányzat vergődését, nem fog távozni a helyéről.

Nincs más tenni valónk, mint lapos és szürke tudósításokat közölni a városi közgyűlésről olyan metropolisban, melynek példaadással, utmutatással kellene a Tiszántul összes városai előtt járnia. Nincs más tenni valónk, mint várni és sóhajtván kívánni a városi tisztújítás és törvényhatósági választás kiírását.

Jöjjön el már egyszer a te idő is!

Nem adják ki Friedrich Istvánt?

Kiküldték a kenyérbizottságot

A nemzetgyűlés mai ülése

Budapest, aug. 10. (Nemz. St. tel. jel.) A nemzetgyűlés mai ülést délelőtt 10 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Az elnöki előterjesztések után a *kilences, úgynevezett kenyérbizottság megválasztására került a sor. Hornyánszky Zoltán kéri a Ház határozatképességének megállapítását, s minthogy csak kevés képviselő volt jelen az ülésen, az elnök 10 perc szünetet rendel el. Szünet után megalakítják a kenyérbizottságot, melynek tagjai a következők: Csontos Imre, Huszár Elemér, Pallavicini György őgróf, Kerekes Mihály, Sándor Pál, Szabó József, Vass József dr, Szijj Bálint és Helly Nándor. Azután a mentelmi bizottság jelentése következik, s a távollevő Mikovényi Jenő előadó helyett Somogyi István bizottsági tag indokolja meg kisebbségi indítványát. Nem Friedrich mellett akar barcoskodni, de a mentelmi jog jelentőségét és közjogi különállását akarja megvédeni. Hosszasan beszél a mentelmi jog séríthettségének szükségességéről és kijelenti, hogy ha egyszerű ügyészi feliratokra felfüggesztjük a képviselők mentelmi jogát, mihamarabb lejtőre juttatjuk azt.*

A Friedrich-féle ügyre vonatkozólag a gyanúsításnak semmi bizonyító adata nincsen. Politikai zárlatást lát fennforogni és javasolja a kiadatas megtagadását. Utánna az icőközben megjelent Mikovényi Jenő előadó szólal fel, aki jelenti, hogy a budapesti kir. ügyészségtől felirat érkezett a nemzetgyűléshez, melyben az Friedrich István képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kéri gyilkosság gyanúja miatt. Az iratok a mentelmi bizottság kezében vannak, de azokból nem állapítható meg minden kétséget kizárólag a bűnösség. Politikai zárlatást nem lát fennforogni, mert az ügyesség a tanuvalomásokra alapította gyanúját. A független bíróság ítéle tere kell bizni a dolgot, s javasolja, hogy a vizsgálat tartamára függeszték fel a mentelmi jogot. Ajánlja javaslatának elfogadását.

Teleki Pál gróf miniszterelnök kijelenti, hogy ebben a kérdésben nincs a kormánynak álláspontja. A döntés a nemzetgyűlés dolga. — Azután Hornyánszky Zoltán bírálja a mentelmi bizottság határozatát és csatlakozik Somogyi István indítványához.

Beszéde közben nagy láрма tört ki. Mikor a képviselő a mentelmi jog alkalmazását fejtegette, Ereky Károly felé fordult, akkor egyik képviselő közbekiáltott:

X X X X X X X
 Erre a kijelentésre igen nagy láрма és zaj támadt. Az első padsorban ülő Gömbös Gyula kezét felemelve megfenyegette a közbeszóló képviselőt.

A fenyegető mozdulatra kitört a vihar. A

képviselők felugráltak a helyükről, s Rakovszky István elnök erősen megrázva a csengőt, Gömbös Gyulát rendreutasítja, mire az indulatosan kiált valamit Rakovszky felé. Szava azonban elveszett a nagy zajban.

Az elnök folyton rázza a csengőt s úgy inti rendre Gömbös Gyulát, tulkiabálva a zajongó képviselőket:

— Az elnök rendreutasításával szemben senkinek sincs joga szembeszállni. Gömbös Gyula képviselő urat másodízben is rendreutasítom és figyelmeztetem, hogy ismételt esetben a mentelmi bizottság elé fogom utasítani. Ebben a teremben minden képviselő az én oltalmam alatt áll és senkinek, még Gömbös Gyulának sincs joga megfenyegetni egy képviselőt sem. (Éljenzés és taps minden oldalon.)

Miután Hornyánszky Zoltán befejezte beszédét, Gömbös kijelenti, hogy nem szándékában szembehelyezkedni az elnökkel, csupán a közbeszólás ellen, X X X X X X X — intett a kezével. Tudja, hogy a hadosztálybíróság ép úgy a nemzetgyűlés oltalma alá tartozik, mint a polgári bíróság.

Hornyánszky Zoltán kijelenti, hogy nem Friedrich személye, hanem a jogrend érdekében szólal fel. Rámutat arra, hogy igenis, politikai hajszá folyik Friedrich ellen.

Zákány Gyula kéri, ne beszéljenek a független magyar bíróságról, hanem csak tisztá, meztelen igazság legyen.

Ereky Károly fontosnak tartja a kérdést és azt is, hogy a nemzetgyűlés tisztán lásson abban. Hevesen kikel a cenzura ellen, amely minden, Friedrichre terhelő hirt megenged, de minden réja kedvező cikket töröl az újságokból. Kéri, hogy a nemzetgyűlés az előadó javaslatát fogadja el.

Elnök félbeszakítja a vitát és utánna Gyömörey György a pénzügyi bizottság jelentését terjeszti be, majd az elnök napirendi javaslatot tesz, mely szerint a Ház holnap 10 órakor tartja legközelebbi ülést, melynek napirendre a vita folytatása lesz.

Anglia aggodalma

London, aug. 10. (Nemz. St. tel. jel.) A Times megállapítja, hogy a szövetségeseknek Lengyelország érdekében kilátásba helyezett intézkedései nem elég gyorsasággal haladnak előre. Ha az intézkedések továbbra is ilyen tempóban folynak, a X X X X X X X s ezáltal életre keltek a porosz militarizmust. Megállapítja a lap, hogy az orosz szovjet legyőzésére 20 francia és 10 angol hadosztály volna szükséges.

A Tisza-gyilkosság bünperere

Kéri Pál és Fényes László a bíróság előtt

Budapest, aug. 11. (Nemz. St. tel. jel.) A főváros érdeklődésének központjában Tisza István gróf gyilkosságának bünperere áll. A mai tárgyaláson megkezdte Kéri Pál és Fényes László hirtelleg kihallgatását, akik megvasalva állnak a bíróság előtt. Sztupka őrnagy-hadbíró bejelenti, hogy „Olvasd és add tovább” címen röpirat jutott hozzá, melyben egy magát Zombory Tóth Róbertnek nevező egyén a következőket írja: „Folyó évi május havában, mikor egyik karhatalom parancsnoka voltam, váratlanul letartóztattak. Nemsokára a Margit-köruti fogházba kerültem, hol megismerkedtem Sztankovszkyval, akit ügye felől kérdeztem ki. Sztankovszky sirva mondta nekem:

— [Hát azt hiszed, hogy én Tisza István gyilkosa vagyok? Azt hiszed, hogy én arra Friedrich-től parancsot kaptam? A gyilkosság után elfogtak, présbe szorítottak, s addig tartották leszorítva a kezemet, amíg Friedrichre terhelő vallomást nem tettem. Azután átvittek a Margit-köruti fogházba. Itt X X X X azzal fenyegetett meg, hogy fofoznak akasztani, ha nem vallok Friedrich ellen. Így tudtam meg, hogyan kell vallanom, ha életemet meg akarom menteni. „A röpiratba negy másik ügy is el van mondva.” Egy elfogott idegen rzpülőtisztet hoztak be egy napon, s még aznap este szabadon bocsajtották. Mikor csodálkozva kérdezősködtem az ok felől ezeket mondotta: Én kimegyek a fogházból, de a fogház körül oly kötelek húzóak amelynek végén Friedrich István van!

— Erre a vallomásomra kész vagyok esküt tenni és a közjegyzői okiratról Friedrich Istvánnak másolat lesz kiadható.”

Sztupka őrnagy — hadbíró: Biztos tudomásom szerint ezt a röpiratot Wall Jenő irta. Rólam a piszok, mint a köszikléről fog visszapattanni. Tudomásom van arról, hogy azzal vádolnak, hogy én Friedrich ellen folytatok vizsgálatot. A bíróság dolga lesz a tényállás kiderítése. Én Sztankovszky régebbi vallomásait nem ismerem és egy betűt sem ismerek abból, amit Sztankovszky a rendőrség előtt vallott.

Sztupka őrnagy e beszéde után Török, Lengyel, Lévai és Bányai védők jelentették ki, hogy a bünperben való alkalmazásuk folyamata alatt Sztupka őrnagy közvádoló a legnagyobb pártatlansággal és becsületességgel járt el.

Ezután Hüttner jelenti ki, hogy az itt hal-

lottakról nem tud semmit. Sztankovszky kijelenti, hogy őt nem befolyásolták. — Zombory Tóth József figyelmeztette, hogy ő ki fog szabadulni s elfog mondani mindent Friedrichnek, aki neki személyes jó barátja. Erre ő azt felelte:

— Mondd meg Pistának, ő is ártatlan, én is ártatlan vagyok!

— Ezt az őrnagy urnak bejelentettem.

Dobó, majd Vágó-Wilhelm is kijelenti, hogy őket senki sem befolyásolta vallomásukban. Ezután Kéri Pál kihallgatása következett. 38 éves, budapesti lakos, izraelita, újságíró. Most 10 évi büntetését tölti, amit sajtó utján elkövetett izgatás miatt kapott. Megvasalva áll a bíróság előtt.

A vádlottakat ismeri, többször összekérült velük. A vádra vonatkozólag azt vallja, hogy Magyar Lajostól hallotta, hogy október 31-én egy őrmester jelentette a Nemzeti Tanács irodájában neki:

— Most öltem meg Tisza Istvánt, eljöttem, hogy átadjam a Nemzeti Tanácsnak magamat.

Landler azt válaszolta neki:

— Menjen, maga örült. Ennyi az egész, amit mondani tud. Beszélt ezután a katona tanácsról, amely szerinte nem volt komoly intézmény és Csernyák, aki a katonatanács feje volt, csak arra használta azt fel, hogy ennek a nevében beszélhessen a katonatisztekhez.

Mondada százados elrendeli Kéri szembeállítását Hüttnerrel, s felhívja Hüttnerrel vallomástételre.

Hüttner szóról-szóra megismétli a főtárgyalás első napján tett vallomását és szemébe mondja Kérinek, hogy ő csinálta a villa tereprajzát és vele együtt ment ki a villába.

Mondada: (Kérihez) Van e valami észrevétele Hüttner vallomására?

Kéri Pál: — Ebből egy szó sem igaz. Nem voltam az Astoriában október 31-ikén, nem mentem ki a villába, nem is voltam ott sohasem és meg vagyok győződve, hogy ő sem volt...

Ezután Sztankovszkyt szólítják be és szembeállítás Kérivel. Sztankovszky is szemébe mondja, hogy ő csinálta a tereprajzot. Utána Dobót hallgatják ki, aki azt állítja, hogy nem emlékszik semmire, mert ittas volt.

A tárgyalást szerdán folytatják.

Miképp számol fel a Közellátási Hivatal?

Ezzel a kérdéssel kerestük föl a Felszámoló Bizottság egyik tagját, aki tudósítónknak ekként felelt:

— Sehogy! Már egy hónapja annak, hogy a közgyűlés megbízott bennünket a likvidálás nagy és felelősségteljes munkájával, de a bizottság még csak meg kezdette tevékenységét.

— Miért?

— Mert a bizottság elnöke: dr. Magoss György főügyész még csak össze sem hívott bennünket s így meg a feldolgozandó nagy munkaanyaggal sem ismerkedhetünk meg. — Holott a közgyűlési határozat értelmében erkölcsi és anyagi felelősség terhel bennünket s ez a felelősség természetesen nem csak intézkedéseinkre, de mulasztásainkra is kiterjed. A bizottságnak a meglévő köteleket le kell bonnyolítania, az árukészleteket értékesítenie kell, feladata a követelések behajtása, tartozások kiegyenlítése s így tovább. E munka a felszámolás kimondása óta vagy egyáltalában nem végeztetik, vagy ha igen akkor azt — szerény véleményem szerint hatáskörét túllépve, Schwarz igazgató végzi.

— Van-e tudomása a bizottsági tag urnak arról, hogy az ügyek elintézetlensége miatt egyik előkelő, régi debreceni vasszakmabeli cég milliós pert akaszt a Közellátási Hivatal nyakába?

— Igen, értesültem róla és sajnálattal konstátalom, hogy a Közellátási Hivatal halo-

gat egyes ügyeket, mint cigány az akasztást. Holott nekünk már csak azért is kellő lendülettel és energiával egykettő hozzá kell fogunk a munkához, mert a közgyűlési határozat értelmében a felszámolást október végéig teljesen be kell fejeznünk. Periculum in mora! S a késlekedés iránt már csak azért is ellen-szenvvel viseltetem, mert az árupiacon bész jelenségek mutatkoznak s minél későbbre halogatják az értékesítést, annál nagyobb veszteségek származhatnak.

— Mit szándékozik tehát a bizottsági tag ur tenni?

— Elnökünkhöz, dr. Magoss főügyészhez, négy bizottsági tag: Pótz János, Németh Aladár, Serly Gusztáv és ifj. Kardos László aláírásával levelet intéztünk, amelyben a bizottság sürgős összehívását szorgalmaztuk. Ha ennek várakozásunk ellenére nem lenne meg a kívánt hatása, az esetben felelősségünk tudatában az elnöki összehívástól függetlenül leszünk kénytelenek a föld asztal mellé ülni s munkánkat megkezdeni. Biztosíthatom arról, hogy nem engedjük magunkat a szokásos módon faite accomplie-elé állítani.

Amennyire elítéljük a Magoss György biz. elnök érthetetlen nem törődőségét, époly örömmel üdvözljük a bizottság többi tagjainak erélyes fellépését. A kérdéseinkre adott egyenes és minden kétséget eloszlató válaszok azt a reményt keltik bennünk hogy ez alkalommal megfelelő emberek kerültek megfelelő helyre!

Nagy betörés a Piac-utcában

Nagyarányu és raffinált betörés történt tegnapi éjszaka a Piac-utcában. Szántó Mór ruhás üzletébe tört be egy elég ügyes ügyetlen betörő. Az éjszaka folyamán a Szántó-féle ruhás bolt vasrácsos ajtaján átmászva az üvegajtót 50 négyzetcentiméternyire gyémánttal kivágva, behatolt egy egyén. Ott összepakolt 3 rend ruhát, magára felvett még három öltönyt, aztán elemelt 100 darab menfizz cigarettát, 1 doboz gyűrűs szivart és aztán, mint aki jól végezte dolgát, ellépett. Alig hogy megreggeledett, a Piac-47. sz. alatti ház házmestere rohant Bartos Gézának, a ruhaüzlet cégvezetőjének lakására és ott jelentette, hogy betörték az üzletbe. Bartos ement azonnal a rendőrségre és jelentette betörést. Rácz István detektívvel kimentek az állomáshoz, mert az a gyanu merült fel, hogy a tettes vonaton utazik el a lopott holmikkal. Már épen a 11 óras budapesti vonatra szállottak be az utasok, mikor Bartos felismerte a Szántó üzletből való vadonat új ruhát egy alakon, ki a cég egy dobozát vitte a hóna alatt.

Azonnal letartóztatták az illetőt akin három rend ruha volt, ellenben alsó ruhái hiányoztak, a pályaudvar parancsnokságra vitték és összekötözve békisítették a rendőrségre, hol Tóth Gyula dr. rendőrkapitány hallgatta ki. Kihallgatása során elmondta a betörő, hogy Muszka Miklósnak hívják Nagybecskői születésű, mátészalkai lakos, munkanélküli. Egyedül követte el a betörést hétfőről keddre virradó éjszaka 1 órakor. Behatolt az üzletbe. Minthogy pénzt nem tudott magával vinni, gondolta visz ruhákat, ugyanis az üzletben lévő amerikai íróasztal zárját nem tudta feltörni, honnan 50 ezer korona értékű készpénzt vihetett volna el. A betörés elkövetése után Budapestre akart utazni. Gyanu merült fel, hogy társai is vannak. Épen ezért a rendőrség őrizetbe vette a betörőt és megindította a vizsgálatot. A Szántó cégtől ellopott ruhanemű értéke meghaladja a 30-40 ezer koronát, azonban a ruhák hiánytalanul megvannak, egyelőre bünjelként a rendőrség őrzi őket.

Háziipari kerületi felügyelőség Debrecenben

Létesítsünk háziipari tanfolyamokat

A m. kir. földmiv. minisztérium a mezőgazdasági háziiparnak tanfolyamok útján, az egész ország területén leendő meghonosítása és fejlesztése s nyersanyag termelés, (fűzvestző, gyékény, sikargyökér, círokszálak stb.) ennek feldolgozása, valamint a készáru értékesítés előmozdítása érdekében három háziipari kerületi felügyelőséget létesített és ezek egyikét Debrecenbe helyezte.

A Debrecen város székhellyel felállított háziipari felügyelőség működését megkezdte a Hatvan-u. 1 sz. II. 24/a sz. alatt. Körzetébe tartoznak: Hajdu, Borsod, Szabolcs, Zemplén, Bereg vármegyék meg nem szállott területei. Ezen vármegyék, járasok és községek vezetőségei, a lelkesítő és tanító kar, kultúregyesületek, gazdatársadalmi alakulatok, gazdakörök és szövetkezetek — minden a háziipari ügyre vonatkozó ügyben, beleértve a kiművelési, tanítási és szöveget is, a háziipari felügyelőséggel karöltve kell, hogy eljárjanak, az ez ügyre vonatkozó és a földm. minisztériumhoz címzett kérvények ezután a felügyelőség útján és véleményezésével fognak felterjesztetni.

A magunk részéről örömmel üdvözljük a kormány nelyes intézkedését, mely aránylag könnyű munkával tisztességes keresetre nyújt alkalmat. Különösen a falu népe az, amely a hosszú téli hónapokban jóformán semmittevéssel tölti az idejét, s drága pénzen vásárolja a háztartás körül szükséges eszközöket, holott ideje volna rá, hogy maga készítse el.

A háziipar meghonosulásának épen ezen nagy népnevelő hatása indít bennünket arra, hogy ezt a nemes célt szolgáló akciót hatóságaink szerető gondosságába ajánljuk.

Elsősorban megfelelő helyiségre volna szüksége a felállítandó, hat hétre tervezett tanfolyamnak. Talán valamelyik iskola, vagy lak-tanya egy-két termét át lehetne engedni erre a célra. Figyelemmel kísérjük az ügyet.

HIREK

Lóto-futó,

kézbcsitő, kihordó emberek panasza jutott el ismét hozzánk az utca és házszám jelző táblák miatt. Ha három pápaszemet tesznek fel egy helyett, ha bõríg átadják magukat az utca-jelző táblák előtt, akkor sem tudják kivenni, hogy jó helyen járnak-e? Pedig õk nem érnek rá a mérnöki hivatalban helyrajz után tudakolozni, mert az õ utjuk nagyon sürgõs. Táviratot visznek, idézést kézbesítenek és gyakran nagyon sok érdek fûzõdik a gyors munkájukhoz. Õk szegények nem tehetnek semmirõl. Az utcatáblák, házszámok nyakig bemezselve, hogy nagyítóval sem lehet megtalálni õket!... Vajjon mégis kinek a dolga volna segíteni ezen az állapotban? A kézbesítõknek kellene-e, vagy a sürgõnyhordóknak létrát hordani magukkal, vagy a hatóságnak volna kötelessége gondoskodni az utca és házszám-jelző táblák tisztántartásáról?... Igazán jó volna tudnunk: kit terhel a felelõség, ha a sürgõs éjjeli táviratot csak másnap délelben kapja meg a város közönsége?

— **A kormányzó a Vöröskereszt védnöke.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy Horthy Miklós kormányzó, a központi választmány felkérésére, ideiglenesen maga vállalta el a Magyar Vöröskereszt Egyeslet védnökségét.

— **Apáthy István Budapesten.** A világhírû magyar tudós tegnap megérkezett a fővárosba; egyenesen Nagyszombatról és elmondta, hogy 1919 januárban történt letartóztatása óta milyen szenvedéseket állott ki az oláhok brutalitása miatt. A székelyek toborzásáért és lázítás címén öt évi börtönrre ítélték, végre, külsõ nyomásra fölmentették, de utlevelet csak két hónapi utánjárással, a budapesti francia követség segítségével tudott kapni. A sokat szenvedett tudós most feleségével együtt Nápolyba készül, ahol évek óta megszakított tudományos munkásságát kívánja folytatni.

— **Ünnepi szünetek a posta- és táviró-hivatalokban.** A kereskedelemügyi miniszter ur õnagyméltóságának rendelete folytán a m. kir. posta és táviróhivataloknál vasár és ünnepnapokon a távirat, távbeszélõ és ajánlott levél felvételének kivételével a csomag utalvány és takarékvétel, továbbá pénz, csomaglevél küldemények kézbesítése és a fõpénztári szolgálat szünetel.

— **A jog és pénzügyi bizottság ülése.** A jog és pénzügyi bizottság hétfõn délután dr. Vargha Elemér tanácsnok, tb. fõjegyzõ elnöklése alatt ülést tartott. A közgyûlés elé kerülõ ügyeket tárgyalták.

— **1.500.000 koronás függõkölcsön.** Az 1.500.000 koronás függõkölcsön lejárván, a jog és pénzügyi bizottság javasolja a kérdésben a közgyûlésnek, hogy a kölcsönt nyújtó pénzintézet ajánlatát fogadja el. E szerint a kölcsönt f. évi december 31-ig meghosszabbítja a jegybank kamatlábat 1 és fél százalékra, meghaladó kamatláb mellett.

— **A rendõrségi palota ügye.** A jog és pénzügyi bizottság hétfõn tárgyalta az államrendõrségi kerületi kapitányaság átvételét, melyben a rendõrségi palota átadását kérte. A bizottság megállapította, hogy Debrecen a vonatkozó kormányelõírti rendelet szerint sem kötelezhetõ többre, mint arra, hogy Debrecen az államrendõrség kerületi kapitányaságának adjon díjmentesen megfelelõ helyiséget és irodaberendezést és megfelelõ határozattal adja azokat át az államrendõrségnek. Minthogy pedig a városnak a maga elõjárósága és mérnöki hivatala részére sincs megfelelõ helyisége, a város közönsége oda fog hatni, hogy a kérdéses ügy megoldásáért, azonban most tekintettel arra, hogy ez az ügy döntésre nincs teljesen elõkészítve, a bizottság javasolja a közgyûlésnek, hogy ne érdemi határozatot hozzon, hanem bizzá meg a tanácsot, hogy közvetlenül a belügyminisztériummal tárgyaljon a kérdéses ügyben.

— **A katonazenekar segélye.** A jog és pénzügyi bizottság a házezred katonai zenekarának 100 ezer korona adományt hoz javaslatba a befolyt vigalmi adó-alap terhére.

— **A Vörös Kereszt közgyûlése.** A Vörös Kereszt debreceni fiókjának tegnapi közgyûlésén Márk Endre és a tisztikar lemondott állásáról. Az ügyeket egy hététagú bizottság vezeti tovább a 14 nap múlva megtartandó tisztújításig. A bizottság tagjai: Komlóssy Dezso elnöklése alatt Szentki Ályi Tivadár, Bruckner Ernõ, Uhlarik Béla, Fráter Erzsébet, Sass Béla és Bosznay Istváné. Bõvebbet lapunk holnapi számában.

— **Felfüggesztett zenedei igazgató.** A kormánybiztos fõispán a korábbi fegyelemi vizsgálat után a kommunizmus és a román megszállás alatti magatartásáért P. Nagy Zoltán városi zenedei igazgatót felfüggesztette állásától.

— **Adományok a menekülteknek.** Az elmúlt héten jelentékenyebb adományok folytak be a menekülügyi hivatalba, amelyek összege 13.033 koronára rug. Ezt az összeget társadalmunk lelkes jószívû hölgyei és urai gyûjtötték jó ismerõseik körében, nevezetesen: Mezdõ Endréné urnõ, Rostás Edith és Dõmsödy Gitta, Jóna Pityu urleányok, valamint Halmágyi József, Bakóczy Gábor urak. Ugyancsak perselypéncz címen befolyt az elmúlt héten 1080 korona. Fogadják a nemes adakozók ez uton is a menekülügyi hivatal hálás és õszinte köszönetét s egyben kérjük, hogy mindazok, akik a menekültek szomorú ügyét szívükön viselik, gyûjtõiket elfogadni szíveskedjenek. O szágos Menekülügyi hivatal debreceni kirendeltsége.

— **A kertváros elõkészítõ bizottsága felhívást intézett az egyes hivatalokhoz.** Atik még nem küldték be a jelentkezõ izeket, e hét folyamán jutassák saját érdekükben a városi mérnöki hivatalhoz. Ha pedig valamelyik terület felhívást nem kapott volna, ugyanott átvetheti.

— **Az elepi földök.** A Gönczy-féle ugynevelt elepi és az Asztalos-féle földre árverés tartatott. A jog- és pénzügyi bizottság tudomásul vette, hogy a Gönczy-féle 19 hold területû elepi földért Gáll József balmazújvárosi lakos 85.000 koronát; az Asztalos-féle 34 hold 1186 négyszögönyi földért pedig Grósz Jenõ debreni lakos 130.000 koronát ígért. A bizottság javasolja a Gönczy-féle földre tett ajánlat elfogadását, míg a másik földre új árverés kitûzését kérte.

— **Az orvosok oklevele.** A jog- és pénzügyi bizottság javasolja a közgyûlésnek, hogy dr. Batogh (Blech) Artur orvos és társainak orvosi oklevelét hirdesse ki.

— **A városi tisztviselõk kiküldetési díja.** 1920. augusztus 1-tõl a városi tisztviselõk kiküldetési napi díját az eddiginek háromszorosában kéri megállapítani a jog és pénzügyi bizottság a közgyûléstõl.

— **Jóteknycélú mûkedvelõi színlelõadás.** A Máv. gépjávitó mûhely „Egyetértés” színjátszó társasága folyó hó 19. 21. és 22. éni egy színlelõadást fog tartani a Csokonai színházban. Az elõadások tisztja jövedelme a debreceni körlet ifjusági testnevelési alapjának van szánva. Színrekerülnek: 19. éni az Iglói diákok, 21. éni a Piros bugyelláris és 22. éni a Gyimesi vadvirág címû népszimûvek. Tekintve azon körülményt, hogy ezen színlelõadások jövedelme olyan elsõrendû hazafias cél elmozdítására szolgál, mint az ifjusági testnevelésének szervezés alatt álló intézménye, okkal reméljük, hogy Debrecen város és környékének hazafias közönsége a megérdemelt támogatásban fogja részesíteni. Különösen kiemeljük, hogy az Egyetértés mûkedvelõ társaság elõadásai, amelyekben Debrecen közönségének már volt alkalma gyönyörködni, oly magas mûvészi színvonalon állanak, hogy ez a körülmény magában véve is elegendõ ahhoz, hogy a jelzett napokon mindenkit a színházba vonzzanak.

— **Nagy bankintézetnek szüksége volna 2-3 szobás helyiségre** a pályaudvartól a kollegiumig terjedõ útvonalon, beleértve a nagyobb kereszttutak elejét is. Felhívjuk mindazon polgártársainkat, kiknek komolyan van érzékük a keresztényen magyarság érdekei iránt, ajánljanak fel nagyobb lakásukból 2-3 szobát, a földszinten vagy az elsõ emeleten, megfelelõ bér mellett. Átalakítás a bérlõ költsége. Cím: a kiadóhivatalban.

— **Az Iparos Dalegylet folyó hó 8-án** tartott dalosdélutánján felfizettek a következõk: Ekly József 300, dr. Széll Kálmán 100, Torday Tivadarné 70, Friedenthal Sándor 50, „Egyletértés” 50, Abel Aladárné 40, id. Kostya János 30, Biczó Gyula 30, Praháczy József 20, Bõr Ferencné 20, Horváti András 15, Hubay György 10, Maday Inre 5, S. P. 5, L. A. 5, Simkovits Sándor 5, Várady Lajos 5, N. N. 1 koronát. Fogadják a nemes adakozók a dalegylet hálás köszönetét.

— **A Magyar Köztisztviselõk Fogyasztási Szövetkezete** tagjai ellátása érdekében a tisztántúli részben Debrecen székhellyel kirendeltséget létesített, melynek feladata mindenemü élelmezési és közszükségleti cikknek, valamint elõállatoknak beszerzése. A kirendeltség vezetője Wittinger Ernõ minden községben keres helyi megbízottat az árufelhajtás és gyûjtés céljára. Ajánlatok õ hozzá Debrecenbe. (Arany Bika szálloda) intézendõk. A kirendeltség kéri a gazdákat, hogy termésfeleslegüket elsõsorban a közalkalmazottaknak ajánlják fel.

— **Összeesett az utcán.** Hétfõn este háromnegyed 8 órakor a Piac-utcán Kovács Károly 35 éves hetes, aki Aczél Géza városi fömérnöknel volt alkalmazásban összeesett és meghalt. A helyszínen megjelent dr. Varga Emil városi tisztii föorvos a halál okául szívzélhühdést konstatait. Kovács Károly holttestét bevitték a kórházi hulla házba, hol agnoszkálták és a nála talált 201 koronát hozzátartozói számára lefoglalták.

— **Move közlemények.** Bosznay István szolg. kiv. vizs. százados, kirtokos ur ezer korona belizetésével az alapító tagok sorába lépett. Az elnöké ezton is kifejezi köszönetét hazafias és követendõ tettéért. — Titkár.

— **A Jogász és Tisztviselõ-Kör évi rendes közgyûlését** augusztus hó 29. ik napján, vasárnap délelõtt 11 órakor a Kör helyiségében tartja, melyre az összes tagokat meghívja az elnökség.

— **Angolok Danzigban.** Bécébõl jelentik, hogy a lapok szerint Danzigban nagy angol hadihajók érkeztek.

— **A hidak javítása** Minthogy a törvényhatósági utakon a hidak kijavitása okvetlen szükséges és az utadó költségvetésben elõirányzott 50 ezer koronából meglevõ 9 ezer korona nem elegendõ, javaslatba hozza a jog és pénzügyi bizottság a közgyûlésen, hogy a hidak építésére egy nagyobb összeg állítassék az utépitõ mérnöki hivatal rendelkezésére.

— **Vámörítés.** Az „István” gõzmalom felhívja ugy az öröltetõ gazdaközönség, mint az ellátatlanok figyelmét arra, hogy búzát és rozst a fennálló rendeletek alapján vámörítésre elvállal. Az örleményt az öröltetõ a legkiválóbb minõségben azonnal megkaphatja, ugy hogy arra várakoznia nem kell.

— **Szerencsétlenség a vasuti állomáson.** Prelovszky Andrásné, debreceni lakos tegnapelõit este a Budapestre érkező vonat lépcsõjérõl lebukott. Életveszélyes sérüléssel beszállították a mentõk a közkórházba. Állapota súlyos.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazok a jó rokonok, kartársak és ismerõsök, akik az en édes jó feleségem elhunytá és temetése alkalmaival összetört lelkünknek mérhetetlen fájdalmát õszinte és megható részvétõkkel enyhíteni szivesek voltak, fogadják ezton legbensõbb köszönetünket. Dr. Derekassy István és családja.

— **Magyarország ujjaépítése és a keresztység.** írta Bangha Béla, kapható Antalfy könyvkereskedésében Szentanna-u. 13.

— **Antalfy állandó képtárlata** nyitva az üzleti órák alatt, belépti díj nincs. Sok új kép érkezett.

— **Uj mûsor, uj dalok, táncok, bohózatok, kuplék stb.** a Kristály kabaréban.

— **Házasság.** Marton Sándor s. lelkész és Tóth Ilona augusztus 5-én házasságot kötöttek.

— **Jön a Vörösboszorkány!** Nagy bünygi világláger 4 részben 16 felvonásban, az I. rész augusztus hó 15-én, vasárnap kerül bemutatásra mérsékeltlen felemelt helyárák mellett a „Meteor” mozgóban.

— **Legrosszabb nyakkendõit ujjaalakítják** „Kolosné nyakkendõ teremben” Rákóczi u. 23.

Magyarok Varsóban

Budapest, aug. 10. (Nemz. St. tel. jel.) Varsóból jelentik, hogy a lengyel magyar baráti egyesület küldöttsége Hindy Zoltán vezetésével oda érkezett. A küldöttséget a pályaudvaron a miniszterelnök üdvözölte a lengyel nép nevében. A küldöttség felkereste Kakvovszky varsói hercegprímást is, aki előtt Hindy Zoltán vázolta Magyarország mostani helyzetét. — A küldöttség Varsóból Krakkóba utazik.

SPORT

DVSC—DKASE. A „Szinház és Sport” hetilap serlegkör-mérkőzést rendez, amelyre az összes debreceni egyesületek beneveztek a DTE kivételével. Az első mérkőzés csütörtökön délután 6 órakor lesz a KASE pályán, amikor is a két rivális, a Vasutas SC és a KASE mérkőzik az ezüst serlegért.

A DEAC szüneti bizottsága szerdán d. u. 4 órakor gyűlést tart. Utánna a DEAC téli sport atletikai és vívós szakosztálya tart gyűlést.

Hadházi Dezső, a DTE atlétaja a Budapest AC versenyén rudugrásban 340 cm. első, míg a távolugrásban csak negyedik lett 610 cm-el. A gerelyvetést Bácsi Péter, a bőszi örményiek szinpátius atlétaja nyerte, aki már igen népszerű lett Pesten.

Változások a kormányban

Budapest, aug. 10. (Nemz. St. tel. jel.) A kormányban e hét folyamán változások lesznek. Nagyatádi Szabó István átveszi a földmivelésügyi miniszteriumot és befejezi a földreform javaslatot. Államtitkárja Máyer János lesz. Közlekedési miniszternek Hencz Károlyt fogják kinevezni, akinek államtitkárja Homonnay Tivadar lesz. Valószínű, hogy a külügyminiszteri székbe Bethlen István grófit ültetik, míg népjóléti miniszter Székely János lesz, államtitkárja pedig Milcsevics Jánost emlegetik.

A cseh semlegesség

Prága, augusztus 10. (Nemz. St. tel. jel.) A cseh minisztertanács a közeledő komoly helyzetre való tekintettel hirdetményt tett közzé, amely hirdetményben a következőket mondja: „Ami a mi álláspontunkat illeti, hangsúlyozzuk hogy fennakarjuk tartani a béke és semlegesség politikáját. Semlegesek akarunk lenni, nemcsak az egyik, hanem a másik féllel szemben is.

Törvénykezés

§ A kismarjai kommunista. Ötvös József Zoltán kismarjai földműves izgatás, zsarolás és magánlaksértés miatt állott ma a törvényszék gyorsított ülés tanácsa előtt. A tárgyalást Nagy Kálmán vezette, a vádat pedig Kádár Zoltán képviselte. Ötvös Kismarján a kommunizmus alatt izgalom beszédet tartott, beköltözött gazdájával Burger Sándornak a kastélyába, a családtagok ingyen osztogatta az uradalom tejét, szalonnáját. Tanunak bevonnult Kismarja gazdaságadalmi, akik mind előadták véleményüket a világsorsának változandóságáról, ahogy ők nevezték a kommunizmust. A bíróság délután hirdette ki az ítéletet, mely szerint Ötvöst egy évre ítélte el a bíróság.

Perzsiából visszavonulnak a vörösök

Páris, aug. 10. (Nemz. St. tel. jel.) Csicserin, Szovjet-Oroszország külügyi népbiztosa táviratot intézett a perzsa kormányhoz, amelyben bejelenti, hogy Szovjet-Oroszország visszavonja csapatait Perzsiából és kiűri az összes megszállott Perzsa területeket.

Magyar küldöttség Párisban

Páris, aug. 10. (Nemz. St. tel. jel.) Báró Szalay Imre, a Magyar Nemzeti Múzeum volt igazgatója vezetésével magyar küldöttség érkezett Párisba, hogy részt vegyen a nemzetközi közlekedési konferencián.

Muraközt kiűrik a szerbek

Nagykanizsa, augusztus 10. (N. St. t. j.) A megszállott Muraköz jugoszláv hatóságai távirati parancsot kaptak, amelyben utasítják őket, hogy alárendelt hivatalaikat sürgősen csomagolják össze s küldjenek az összes vasúti állomásoknak utasítást, hogy állandóan két vonatot tartsanak befűtve urakészen. Az égyukat és katonai felszereléseket már elszállították Jugoszlávia beszállásába.

Öt asz repülőgépek napról-napra megjelennek Muraköz felett és iratokat dobálnak le, amelyben Muraköz lakosságát türelmeire intik és azt mondják, hogy nemsokára elérkezik az az idő, amikor ismét imádott anyaföldjükhöz, Magyarországhoz fognak tartozni. A Nemzeti Szajtóiroda e távirattal kapcsolatban illetékes forrásból közli, hogy Muraköz teljes visszacsatolása biztosra van véhető. A déli határ a Dráva lesz. Légrád kiűritése csak napok kérdése.

Szinház

Szinházi és mozgószinházi irodák jelentése.

Pathé sláger az Urániában. Ma kerül utoljára műsorra »Zyte« Hector Malot regénye Gabrielle Bobinne főszereplésével. — Holnap csütörtökön a Cirkuszapachok utolsó része kerül bemutatásra.

A mult kísértete. Dráma 5 felvonásban René Cresté főszereplésével ma utoljára az Apollóban.

Burlingtoni jaguár. Kalandor regény 4 részben 24 felvonásban holnap az Apollóban. Jegyelővétel.

APOLLO	URANIA
Szerda Pathé sláger ZYTE Hektor Malot regénye 4 felvonásban A legnehezebb szerep Dráma 5 felv. Előadások 7 és 9-kor.	Szerda Francia film. A mult kísértete Dráma 6 felvonásban Előadások 7 és 9-kor.

15062—1920.

Hirdetmény

Debrecen város közhírré teszi, hogy a városháza kistanácstermében **1920. évi aug. 21-én, délelőtt 9 órakor** megtartandó nyilvános árverésen 1920. évi október hó 1. től 1923. évi szeptember hó 30-ig terjedő 3 évre a város tulajdonát képező halápi és bánki földbirtokok közül az alábbiak fognak bérbeadni:

Szabó Nádas-féle	6 h. 329 négyszögöl
Beke Károly-féle	16 h. 183
Jóna István-féle	9 h.
Eszlári-féle	10 h. 1466
Kun-féle	1 h. 415
Kozma-féle	4 h.
Budaházy-féle	16 h. 399
Szabó István-féle	10 h.
Kerek-féle	2 h. halápi
Tokaji-féle	5 h. 848
Némethi-féle	14 h. 148
bánki kaszálók.	

Az árverési feltételeket hivatalos órák alatt a városi számvevőségénél bárki megtekintheti.

Debrecen, 1920 évi aug. 5 én.

VÁROSI TANÁCS.

LÁBASSY-féle

Mezőgazdasági Ipar és Gépgyár Részvénytársaság

TÖRÖKSZENTMIKLÓSON.

Eladásra raktáron tart saját szabadalmu különböző egyes és kettős ekéket, rögtörő boronákat, porhanyítókat, tárosás boronákat, ekekapákat, igáskocsikat, vetőgépeket, aratógépeket, fűkasziákat stb. stb. és ezeknek alkatrészeit.

Elvállalja gőzgépek, arató és vetőgépek, fűkasziák, ekék, boronák, igáskocsik és mindennemű gazdasági gépek és eszközök javítását, illetve előállítását.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Bélyeggyűjtemény és vasóintézet

PAULÓ I.
Batthyányi-u. 22.
Telefon: 1365.

Üvegeket

bármilyen nagyságban vesziünk. Tiszti étkező. Pavillon laktárya.

Okl. gyógyszerész

Debreczenbe állást keres szeptember 1 vagy 15-re. Cim a kiadóba.

Pezsgős

üveget vesz a „Török pezsgőgyár.”

Makulatura

különként kapható lapunk kiadóhivatalában.

Bortermelők figyelmébe!

Elsőrendű tölgyfából készült új boroshordók erős abroncvassakkal ellátva 200-tól 450 liter nagyságban eladó. Erdey Kálmán Nyiregyháza Kötéj utcza 44.

Koros Sándor

férfi-szabó üzletében Piac-u. 60.
Saját készítésű elegáns férfiöltönyök kaphatók.

FORGÁCS I.

•• MŰRÁS, Bádogos-utca.

CIGARETTA

hüvelyek és papirok legolcsóbb bevásárlási forrása
CSILLAG, Bádogos- u. 1. sz

GYARMATHY MIKLÓS

autó-, motor és gépkartrészek készítő műhelye.

Eivállal bármiféle fogaskerékmarás speciális gépmunkákat, autogén hegesztés, Gummivulkanizálás stb. stb.

Piacz-u. 42. Telefon 2-99.

Ugyanott egy 16 H. Modern nyitott
•• Laurin és Klement autó eladó. ••

Új lisztkönyveit előjegyzésre elfogadja

Kontsek Géza cég Rössuth-utca

KovácsésKazánszenet, Akác műfat, Romancementet, Tüzipát vagonételben és métermázsánsként azonnali szállításra ajánlok

Polyánszky Orest tűzifa és szénkereskedő
Szoboszlai-ut 1. sz. Miklós-utca végén.
Vidéki rendelést is eszközölk.

Nyomdásztanulóul

felvételt fizetéssel lapunk nyomdájában 3—4 középiskolát végzett értelmes fu. — Jelentkezhetni bármikor.

Kiadja:

MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓVÁLL. R.-T